

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/325/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614206343
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3614206343.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne JUDr. Gabriely Janákovéj a sudkyne Mgr. Zuzany Holúbkovéj v právnej veci žalobcu: M. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., Q. XXX/X proti žalovanému: W., s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom A., W. XX, o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 17. marca 2016, č.k. 3C/219/2014-56, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobu zamietá.
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov prvoinstančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi je bezúročná a bez poplatkov. Rozhodol tak o žalobe žalobcu ako dlžníka z úveru poskytnutého mu žalovaným a určovacej žalobe podľa § 80 písm. c) O.s.p. vyhovel z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahovala údaj o druhu úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z., údaj o úrokovej sadzbe úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z.z., údaj RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z., ako ani náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. s), x) a y) zák. č. 129/2010 Z.z. Pre uvedené nedostatky tak bola podľa súdu prvej inštancie zmluva bezúročná a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie alebo zmeniť a žalobu zamietnuť. Napadnutému rozhodnutiu vytyka nepreskúmateľnosť, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu považoval rozsudok za vecne správny pre jednoznačnú absenciu náležitostí úverovej zmluvy v zmysle príslušných ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. a s tým spojený následok zmluvy bezúročnej a bez poplatkov.

4. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 378 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

5. Podľa § 80 písm. c) OSP účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

6. Podľa § 137 písm. c) CSP účinného v čase rozhodnutia odvolacieho súdu, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

7. V zmysle oboch citovaných právnych úprav určovacej žaloby, bola za účinnosti OSP a je aj za súčasnej právnej úpravy civilného procesu, nevyhnutnou podmienkou jej vecného prejednania danosť naliehavého právneho záujmu. Vzhľadom na prakticky totožnú právnu úpravu otázky naliehavého právneho záujmu pri určovacej žalobe je preto možné aj v súčasnosti vychádzať z predchádzajúcej rozhodovacej praxe vzťahujúcej sa k právnej úprave OSP.

8. Otázka naliehavého právneho záujmu na určení v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. bola riešená Najvyšším súdom SR aj pri určení neplatnosti úverovej spotrebiteľskej zmluvy. K tejto otázke Najvyšší súd SR v rozhodnutí Cdo/251/2015 zo dňa 16. marca 2016 uviedol: "Určovacie žaloby majú tak podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe súdov a judikatúry opodstatnenia tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva a nie už jeho porušenia. Určovací návrh podľa § 80 písm. c/ O.s.p. má charakter preventívnej ochrany práv (nápravy stavu vzniknutého porušením práva sa možno domáhať už pomocou žaloby na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p.), keď musí existovať stav právnej neistoty navrhovateľa (žalobcu), ktorý má práve určovací návrh (žaloba) odstrániť. Teda naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení, v danom prípade určení neplatnosti predmetných zmlúv, musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi účastníkmi konania a vytvorilo by pevný právny základ pre budúce právne vzťahy. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že určenie (vyslovenie) neplatnosti úverovej zmluvy (či už celkom alebo čiastočne) by neodstránilo stav právnej neistoty, t.j. nemohlo by zabrániť veriteľovi z tejto zmluvy domáhať sa vrátenia poskytnutého plnenia titulom bezdôvodného obohatenia, t.j. vrátenia toho, čo navrhovateľ podľa zmluvy dostal, resp. čo zaňho plnil niekomu inému (druhej veriteľke). Vyriešiť otázku, t.j. spor, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok, možno len v (už prebiehajúcim) konaní o návrhu na plnenie. Takýto záver je namieste bez ohľadu na tvrdenia navrhovateľa o jeho neistote vo vzťahu k otázke či a komu dlhuje, ktorú možno riešiť práve v konaní o plnenie. V danom prípade neistota navrhovateľa nemohla plynúť ani z jeho obavy o strechu nad hlavou tak, ako uzavrel prvostupňový súd, lebo túto mohlo vyvolať len zriadenie záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti a jeho výkon".

9. Vychádzajúc zo základu citovaného rozhodnutia, je potrebné konštatovať nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení aj v tomto prípade, pretože otázka, či je úver poskytnutý žalobcovi bezúročný a bez poplatkov môže byť riešená pri posudzovaní nároku na plnenie, kde má praktický dopad v podobe rozhodnutia o právnej povinnosti. Samotné konštatovanie či je úver poskytnutý žalobcovi bezúročný a bez poplatkov nemá pre žalobcu žiaden praktický význam, a preto nebol na požadovanom určení daný naliehavý právny záujem a krajský súd z uvedeného dôvodu napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh zamietol. To aj s vedomím predchádzajúceho odlišného rozhodnutia KS v TN zo dňa 24.1.2016, č.k. 6Co/107/2016 - 100, s ktorým sa nestotožňuje, pretože nenachádza dôvod posudzovať otázku naliehavého právneho záujmu v spotrebiteľských veciach inak ako pri rozhodovaní sporov bez účasti slabšej strany. Práva, ktoré spotrebiteľovi poskytuje právna úprava § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. majú praktické uplatnenie v žalobách o plnenie, ktorými sa môžu spotrebiteľia domáhať vydania plnenia zaplateného nad istinu bezúročného a bezpoplatkového úveru, alebo ako obrana v žalobách, ktorými sa zaplatenia nad istinu bezúročného a bezpoplatkového úveru domáha veriteľ - dodávateľ.

10. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol.

11. Súčasťou tohto rozhodnutia je aj rozhodnutie o trovách konania. Vzhľadom na plný úspech žalovaného v prvostupňovom i odvolacom konaní, priznal odvolací súd žalovanému náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1, 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP).

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.